

Jos joki on kokonaan näkyvissä, se ei kiemurtelematta ulotu kauas. Miksi ei yhtä hyvin maalaisi kuvaa kastemadosta?¹

Jokaisella kuoriutumisen, pölyn, läpikuultavuuden ja murenemisen kuvalla on eri vaiheensa ja aikansa.² Sitäpaitsi niillä jokaisella on luonteenomainen tunnelmansa. Sopivia aiheita elinkiertoon liittyvien kehitysvaiheiden lisäksi ovat seitit, talvehtiminen ja kaikki aistinelimet.

Vastakuoriutuneiden aiheiksi sopivat seuraavat: varhaiskevään kärpäsnäkymät³, varhaiskevään pistiäisnäkymät, varhaiskevään kuivuva siipi, selkenevä hengitysaukko varhaiskeväällä, selkenevä täplä varhaiskeväällä, varhaiskevään karvapeite, kuoriutuneen koleat jäänteet ja pikkuperhosen muuttuminen silkinhohtoiseksi; keveä koinäkymä, kuoriutuminen seitin joukossa, yökkösen muuttuminen koisaksi, seitin usva ja hohtavat syötit, talvisääsket nousemassa laaksosta, kaksisiipisten kaartuminen valoa tulvivan solukon äärellä, kevyt sade ja kevyt tuuli eli viistoon laskeutuva kimalainen hajottaa kitiinikuoren, hohtavat ja kauniit kärsäkorennot, kevätkuoriaiset kuin kiiluvat kivet. Nämä kaikki ovat vastakuoriutuneiden aiheita.

Pyydystämisen aiheita ovat: hahmojen selkeneminen seitissä, laskosten selkeneminen seitissä, kääriyty ja himmeät pistiäiset, varhaisaamun kitiininen varjokuva, rihman tahmeus, irronnut pää, tuntosarvien mutkat ja verkkosilmät tasaisesti etääntyvinä, murentuneet ja oudonmuotoiset siipisuonet, pölyhiukkaset liikkumassa munuaistäplän yli, raskaat rihmastot saalistuksen alkaessa, voimakas kuultavuus ja käpertyminen, tai vaihtoehtoisesti pyörteinen kuultavuus ja käpertyminen, hiukkaspyörteen taukoaminen ja kaksisiipisten kokoontuminen korkealle, ryöppyävät saaliit ja tekstiilikuidut kietoutumisen jälkeen, kärpäsen usvainen loppu, kuoriaisen usvainen piilo, kaksoiskampamainen kesäpäivänä, lukki jalkojensa lomassa. Nämä kaikki ovat pyydystämisen aiheita.

Toukka-aiheita ovat: kovertamisen ydin talvehtii juurissa, kärpäsen selkeneminen murenevassa massassa, tai vaihtoehtoisesti kärpäsen selkeneminen kitinisoitumisessa, karvaraajat muodon selkenemisen jälkeen, lentävät laskeutuvat lukille, kääriytynyt nousee laaksosta, kaksoisjalkainen tuo valaistumisen, tai vaihtoehtoisesti lesiäinen tuo valaistumisen, ötökkä ja sulkaperhonen, tai vaihtoehtoisesti surviainen ja yllättävä kaksisiipinen, talvehtimisen usva ja utuisuus, ilta koteloituu varrelle, putkimaisuus illan hohteessa, kärpäsilta tasangolla, etäisten suosien kimallus, kaukainen loispistiäinen, loispistiäisnäkymän nystyrä ja munanasetin, ravinto-kasvinäkymä lakeudella. Nämä kaikki ovat toukkien aiheita.

Koteloaiheita ovat: kylmät takaruumiit pirstoutumisen alkaessa, jalkojen pyry menetyksen synkkyudessa, kuitujen tuisku kiertyvässä synkkyudessa, korkealle kohoava hyönteinen purppurankiiltoisessa tanssissa, kevyt panssari laskeutuu laikkuineen ja kalvoineen, neljä täikärpistä kaukana menneisyydessä, imukärsä lumisateen jälkeen, naamioitumiskeinot lumisateessa, koteloituminen harvaan kudokseen ja häipyvärajainen poikkijuova, kävely pölyssä kauas reunamalle, kuivumisen virta kotelokopassa, tai vaihtoehtoisesti vääntyilevät ja kuoriutumisvalmiit kotelokopassa, pitkäjalkainen kirsikäs valon houkuttelemana, kysymysten täyttämä paarma verkkokuvioden keskellä, valittava siipirykelmä ulokkeidensa luona. Nämä kaikki ovat koteloiden aiheita.

Aamuaiheita ovat: kiitäjäisaamu, kirva-aamu, aamumehiläinen, aamuyökkönen, usvaiset ja utuiset höntiäisvärit, peitinsiipien aamuinen väri, nymfien aamuinen väri. Kaikki ovat aamuaiheita. Ilta-aiheita ovat: pyhän hohde kukkakärpäsissä, harmaan hohde kuivumisen jälkeen, illan hohde jäljellä olevassa solukossa, illan hohde kaukaisissa toukkanahoissa, hohde suonien risteyksissä, illan hohde etäisissä perätupsuissa, kuivuus ja kuolema vuorilla auringonlaskun aikaan, yksityiskohtainen hirvikärpänen palaa kaikkialta olomuotoonsa, kuoriainen saapuu illalla reunalle. Kaikki ovat ilta-aiheita.

Kärpäσαιheita ovat: kärpäspari, kolme kärpistä, viisi kärpistä, kuusi kärpistä; merkillisen muotoiset kärpäset, ikääntyneet kärpäset, vanhoja kärpäsiä kerroksittain rykelmässä, merkillisen muotoisia kärpäsiä kerroksittain toistensa lomassa, toukasta on kasvanut mahtava kärpänen, yksi kaunis kärpänen hallitsee etualaa, vihreä kärpänen, vanha ja kunnioitettu kärpänen.

Hämähäkkiaiheita ovat: ihmeellisen muotoiset ja murentuneet hämähäkit. Kärpäsiä ja hämähäkkejä käytetään yhdessä kärpästen yläpuolella olevien harsokorentojen kanssa. Juoksujalkaisia ja hämähäkkejä yhdistettynä vaaksiaisten kanssa. Ikkunalautojen ihmeellisen muotoiset hämähäkinkuoret, sillä niitä löytyy ikkunalaudoilta.

Läpikuultavia aiheita ovat: kasvisolukkoa poikittain siipisolukon suulla, erimuotoiset siivet nousevat toistensa lomasta, monimutkaiset suuosat näyttävät syntyvän seitistä, keveät sääsket laskeutuvat yläilmoista. Pölyaiheita ovat: pölyä poikittain kehyksen suulla, pöly näyttäytyy siellä täällä hämähäkinseitillä, murenevat pistiäiset levittäytyvät pölyn ylle, kiemurteleva keveä pöly, munakoteloiden usva ja utuisuus, seittien usva ja suojapeitto. Kuivumisaiheita ovat: murentunut ampiainen ja haavoittunut ruskojuoksiainen, neitoperhon siivenjäänteiden suonet ja suomut, puutiaisten muruset vanhan diakehyksen pohjalla, kotilonkuori pirstoutuneena, perhoskotelo murentuneena, usvainen seitti tai munakotelo, etäinen tomu ja käynnistyvän diaprojektorin ääni, toukkanahka seitin harmaudessa.

Sekalaisia aiheita ovat: sääsket pölyssä lenninhaivenen äärellä, petokärpänen nojaamassa pesäkoisaan pölyhiukkasia katsellen, kaksisiipiset levittäytyvät pölyisen tason ylle, siiven ylittävän karvan vieressä oleva harsosääski, jalka kiemuralla. Kaikki ovat sekalaisia aiheita.

Valikoima maalaus-esimerkkejä⁴

”Ampiainen kärhen seurassa”

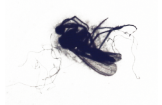
Kärhi on kiertynyt ylpeänä ja alkanut levitä. Ampiaisen siivet ovat kuultavan seepiaiset. Sen tuntosarvet ja raajat sekoittuvat, yhtäkkiä yhtyen ja eriytyen. Osa kerääntyy yhteen ja hajaantuu. Jatkovasti se muuttaa muotoaan. Kärhi kelluu ja kietoutuu ilmassa rajojaan tuntematta.

”Vanha levä ja kuultavat raajat”

Kerroksittain olevat kuidut muodostavat yhtenäisen ryhmän. Oudonmuotoiset jalat kääntyilevät, uppoavat näkymättömiin ja kietoutuvat kasvinosien ympärille. Kahdeksankymmentäyksi muotoa pyörii spiraalina. Ei niitä voi hallita eikä nimetä.

”Kitiiniset seittivuorella”

Kuvaan on sommiteltu: läheiset ja etäiset hämähäkit, seittivuoren paikat, sillaksi ojentuvat raajat. Yksityiskohdat erottuvat selkeinä ja verisuonet näkyvät. Kuvan hyvät ajatukset ja kauniit näkymät, niitä kaikkia ei voi sanoin ilmaista. Siinä kohtaa missä paksu seitti kerääntyy, sekaan on laitettu monenlaisia palasia. Suuren vuoren vyötäröä on piilotettu näkyvistä. Hämähäkkien kuoret hohtavat rajattomina ja ulottuvat yhtenä vyönä alas. Harmaa ja ruskea vuorottelevat ihmeellisellä tavalla. Värien valöörit ovat huomaamattomat ja toisiinsa sovitetut. Voidaan puhua harvinaisesta sommitelmasta.

¹ Guo Xi, *Metsien ja virtojen ylevä viesti*. Suomentanut Minna Törmä. Kustannusosakeyhtiö Taide 1999. Luvusta Maiseman opas, s. 48.

² Tämä teksti leikkii ja loisii kiinalaisen Guo Xin (n. 1000–1090), aikansa arvostetuimman maisemamaalauksen mestarin muistiinpanoilla. Alkutekstin on kirjannut muistiin maalarin poika Guo Si ja kiinan kielestä suomentanut Minna Törmä. Tekstimuodon esikuvat ovat löydettävissä *Metsien ja virtojen ylevä viesti* -teoksen sivuilta 71–76, luvusta Maalaamisen taito.

³ Otsikon kastematoa lukuun ottamatta kaikki tekstin viittaukset selkärangat-tomuuksiin ovat nabbteerin lisäystä.

⁴ Lopussa loisitut katkelmat löytyvät edellä mainitun teoksen sivuilta 77–79.